

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep

0033 OSLO

08 3599-53

Deres ref.:
Vår ref.: 10818715

Dato: 30.01.2009

Alminnelig høring - endringer i energiloven

Vi viser til Olje- og energidepartementets høringsnotat av 9. desember 2008 med forslag til endringer i lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven), med høringsfrist 30. januar 2009.

Selv om nettselskap ikke er selvstendig høringsinstans, ønsker BKK Nett å tilkjenne synspunkter knyttet til høringsforslaget. Deler av vårt innspill er utarbeidet av advokatfirma Thommessen.

Departementets forslag er konsentrert omkring koordinering av nett, produksjon og forbruk samt forslagene om tilknytningsplikt. Videre tas det opp spørsmål knyttet til eierskap til nettselskapets eiendommer og konsesjonsplikt for lavspente fordelingsnett.

Tilknytningsplikt for produksjon – konsekvenser for selskapenes inntektsrammer

BKK Nett er enig i departementets vurdering av viktigheten av å legge til rette for en bedre samordning av investeringene knyttet til produksjon og nett. I BKKs nettområde står vi foran en omfattende investeringsperiode i strømmettet, som delvis kommer til som følge av behov for- og planer om realisering av store produksjonsenheter for elektrisk kraft.

Innledningsvis ønsker vi å påpeke at vi selvsagt er positive til tilknytning av ny fornybar energi. Tilknytning av ny produksjon, og da spesielt småkraft, vil imidlertid som den store hovedregel få negative bedriftsøkonomiske konsekvenser for nettselskapet som står for tilknytningen.

I motsetning til tilknytning av uttakskunder, gir tilknytning av nye produksjonsenheter ingen økning i det aktuelle selskapets produktdefinisjon i NVEs regulering. Kostnadene ved slike tilknytninger gir seg ikke utslag i en tilsvarende høyere inntektsramme, snarere tvert imot. I henhold til gjeldende regelverk vil kun 40 % av selskapets inntektsramme baseres på egne kostnader, mens de resterende 60 % baserer seg på normkostnader i bransjen. Dette får igjen en negativ effekt for det konkrete selskapets avkastning.

Riktignok vil det være slik at investeringene vil bidra til en økning i den totale inntektsrammen for norske nettselskaper sett under ett. Når investeringskostnadene kommer som følge av tilknytning av ny produksjon, vil det imidlertid først og fremst være

nettselskaper som ikke har slike kostnader som får økt sin inntektsramme. På denne måten vil det oppstå systematiske forskjeller mellom selskaper i områder med mange nytilknytninger (typisk tilknytning av ny småkraftproduksjon) og selskaper i områder med få tilknytninger. Vi vil minne om at det i praksis er det enkelte nettselskap som fatter beslutninger om hvor og når nye tiltak skal iverksettes. Det er derfor av avgjørende betydning at regelverket utformes slik at det enkelte nettselskap har korrekte insentiver ved at det sikres en rimelig lønnsomhet i sine nettiltak.

I forlengelsen av forslaget om tilknytningsplikt for produksjon viser OED til at NVE "til enhver tid" vil arbeide for å utvikle den økonomiske modellen "slik at systematiske skjevheter ikke oppstår", jf høringsnotatets s 8 øverst. Som det fremgår over vil forslaget resultere i nettopp slike systematiske skjevheter. BKK Nett forutsetter at OED tar tak i problemstillingen og gjør de nødvendige endringer i reguleringsmodellen, slik at denne skjevheten rettes opp.

På kort sikt kan dette oppnås ved at det gjeninnføres avkastningsregulering for nettvirksomheten, i alle fall på overordnede nettnivå. Samfunnsnyttene av hver enkelt investering i regional- og sentralnettet blir vurdert av NVE i konsesjonsprosessen. Dette vil sikre at kun de riktige tiltakene blir iverksatt.

Behov for langsiktige investeringsinsentiver

BKK Nett har i andre sammenhenger gitt uttrykk for at gjeldende regulering av nettselskapenes inntektsrammer ikke gir tilstrekkelige insentiver til langsiktige og samfunnsmessig ønskelige investeringer i nettet.

Selskapet vil understreke at det foreliggende forslaget til endringer i energiloven ikke løser utfordringene som nettselskapene står overfor i denne forbindelse. Et forslag om tilknytningsplikt for ny produksjon er ikke egnet som et insentiv til mer omfattende investeringer, sett i et langsiktig perspektiv. Som nettselskap ønsker vi å bidra til å oppfylle Norges klimaforpliktelser gjennom tilknytning av ny fornybar kraftproduksjon. Vi ser det som et sykdomstegn for inntektsrammereguleringen at myndighetene finner det nødvendig å innføre tilknytningsplikt fremfor å løse de fundamentale problemene med inntektsrammereguleringen.

Vi minner om at ett av de kriteriene som skulle være styrende da OED i 2002 ga NVE i oppgave å utrede og utforme ny reguleringsmodell fra og med 2007, var "insentiver til investeringer".¹ Erfaringene med den nye modellen har vist at denne ikke gir de nødvendige bedriftsøkonomiske insentivene til å realisere samfunnsøkonomisk rasjonelle investeringer. Det foreliggende endringsforslaget tar ikke tak i dette problemet.

BKK Nett formoder at Regjeringen følger opp tidligere løfter om en grundig gjennomgang og vurdering av dagens nettregulering, og at det i den forbindelse legges frem en egen stortingsmelding om nettpolitikken.

Eierskap til nettselskapets eiendommer

BKK Nett ser betydningen av at det sikres god kontroll med elektriske anlegg, også bygninger som huser disse. BKK Nett er imidlertid enig med EBL, som i sin uttalelse sier at krav om eierskap til nettselskapenes eiendommer kan innskrenke konsesjonærenes muligheter for å velge organisatoriske modeller for å effektivisere den samlede nettvirksomheten. I stedet for å utvide krav til eierskap, burde myndigheten oppstille krav

¹ NVE dokument 9/2005 side 10.

til dokumentasjon av at avtaler sikrer nødvendig kontroll, pålitelig drift og ivaretar hensynet til beredskap.

Konsesjonsplikt for lavspente fordelingsnett

BKK Nett og bransjen forøvrig har i lengre tid pekt på ulempene ved fremvekst av et uregulert lavspent fordelingsnett, ulemper departementet selv omtaler i endringsforslaget. BKK Nett støtter derfor departementets forslag om å utvide kravet til konsesjonsplikt for dette nettet, slik at konsesjonsplikten også omfatter anlegg mellom 230 V og 1000 V. En slik endring vil bidra til å presisere plikter og rettigheter både for strømkundene og nettselskapet, samtidig som en mer samfunnsmessig rasjonell utvikling av nettet ivaretas.

Med vennlig hilsen
BKK NETT AS

Øivind Torkildsen
adm. direktør

Jens Skår
divisjonssjef